

„CESTA K POZNANIU“

Inovovaný školský vzdelávací
program pre základnú školu

2023/2024

Základná škola s materskou školou
vo Voderadoch

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

„Cesta k poznaniu“

Motto:

„ Keď mi niečo vysvetlíš, tak to zabudnem, ak mi to ukážeš, zapamätám si to, ak to urobím sám, pochopím to.“

Názov ŠkVP: *Cesta k poznaniu*

Stupeň vzdelania:	ISCED 1 primárne vzdelanie	ISCED 2 nižšie stredné vzdelanie
Dĺžka štúdia:	4 roky (1. - 4. ročník)	5 rokov (5. - 9. ročník)
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Študijná forma:	denná	
Druh školy:	štátna	
Vyučovací jazyk:	slovenský	
Predkladateľ		
Názov školy :	Základná škola s materskou školou vo Voderadoch	
Adresa:	Školská ulica 163/9, Voderady, 919 42	
IČO:	378 36 536	
Riaditeľ školy:	Mgr. Antónia Zlatohlávková	
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP:	Mgr. Antónia Lovásiková	
Kontakty:	Telefón: 033/5590123	
	Email: zs.voderady@gmail.com	
	Web: www.zsvoderady.sk	
Zriaďovateľ:	Obec Voderady	
Názov:	Obecný úrad Voderady	
Adresa:	Voderady 262	
Kontakty :	033/59 100 40	
Dátum vydania:	5.9. 2016	
Platnosť dokumentu	do 31.8. 2024	

INOVOVANÝ ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM BOL PREROKOVANÝ:

<i>v Pedagogickej rade</i>		<i>V Rade školy</i>	
2015/2016	2. septembra 2015	2015/2016	27.10. 2015
2016/2017	5. septembra 2016	2016/2017	26.10. 2016
2017/2018	4. septembra 2017	2017/2018	17.10. 2017
2018/2019	3.septembra 2018	2018/2019	17.10. 2018
2019/2020	2. septembra 2019	2019/2020	16.10. 2019
2020/2021	2. septembra 2020	2020/2021	
2021/2022	2. septembra 2021	2021/2022	
2022/2023	5.septembra 2022	2022/2023	
2023/2024	4. september 2023	2023/2024	

Revidovanie školského vzdelávacieho programu:

<i>Dátum revidovania</i>	<i>Inovácie, úpravy, zmeny</i>
2016/2017	Úprava kariérového systému. Úprava odborných a špecifických zručností. Úprava učebného plánu.
2017/2018	Úprava učebného plánu.
2018/2019	Úprava kariérového systému. Úprava učebného plánu. Zabezpečenie výučby pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.
2019/2020	Učebný plán pre 1. – 4. ročník – platnosť dodatku č. 3. Učebný plán pre 9. ročník.
2020/2021	Kvalifikačná štruktúra .
2021/2022	Osobitosti výchovy a vzdelávania. Učebný plán – úprava využitia disponibilných hodín v 5. – 9. ročníku.
2022/2023	Učebný plán – úprava využitia disponibilných hodín v 5. - 9. ročníku.
2023/2024	Učebný plán – úprava využitia disponibilných hodín v 1. – 4. ročníku

ZÁSADY PRE VYPRACOVANIE INOVOVANÉHO ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

1. iŠkVP si vypracúva škola na základe všeobecne platného a všeobecne záväzného Štátneho vzdelávacieho programu. V ňom odráža poslanie, funkcie a zameranie svojej školy, ako aj stratégiu, ktorú určuje vedenie školy spolu s regiónom a obcou. Zohľadňuje potreby a možnosti žiakov, pedagogického zboru.
2. iŠkVP je výpoveďou školy o predstave kvality poskytovaného vzdelávania.
3. Na tvorbe iŠkVP sa podieľa celý pedagogický zbor.
4. Pre tvorbu iŠkVP využíva škola voliteľné hodiny a vypracúva si vlastný učebný plán. V učebnom pláne školského stupňa sú využité všetky hodiny, ktoré má škola k dispozícii.
5. Škola môže uplatňovať aj viacero školských učebných plánov v prípade, že má triedy s rôznym zameraním.
6. V učebnom pláne školského stupňa môžu byť uvedené aj nové predmety, ktoré neboli zaradené do Štátneho vzdelávacieho programu.
7. V iŠkVP je špecifikované uplatnenie prierezových tématických oblastí.

.....
Mgr. Antónia Zlatohlávková, riaditeľka školy

Obsah

1	Všeobecná charakteristika školy.....	7
1.1	Charakteristika školy.....	7
1.2	Forma výchovy a vzdelávania.....	8
1.3	Vyučovací jazyk.....	9
1.4	Organizácia prijímacieho konania.....	9
1.5	Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania.....	9
2	Charakteristika žiakov	9
2.1	Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov	9
2.2	Zabezpečenie vzdelávania pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.....	10
3	Charakteristika personálneho zabezpečenia školy	11
3.1.1	Štruktúra pedagogického zboru:.....	11
3.1.2	Odbornosť vyučovania predmetov:.....	11
3.1.3	Rozdelenie pedagogického zboru podľa kariérového systému.....	12
3.1.4	Rodové zloženie pedagogického zboru:.....	12
4	Dlhodobé projekty.....	13
5	Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi.....	14
6	Priestorové a materiálne - technické podmienky školy	15
6.1	Škola ako životný priestor.....	16
6.2	Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní .	16
7	Charakteristika školského vzdelávacieho programu.....	17
7.1	Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania).....	18
7.2	Stupeň vzdelania	20
7.3	Zameranie školy.....	20
7.4	Profil absolventa.....	21
7.4.1	ISCED 1	21
7.4.2	ISCED 2	23
7.5	Pedagogické stratégie.....	26
7.6	Začlenenie prierezových tém v 1. – 4. ročníku	30
7.7	Začlenenie prierezových tém v 5. – 9. ročníku	34
8	Vnútorň systém kontroly a hodnotenia.....	38
8.1	Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov.....	38
8.2	Vnútorň systém kontroly a hodnotenia zamestnancov.....	38
8.3	Hodnotenie školy.....	41
9	Učebný plán	42

9.1	Učebný plán pre 1. – 4. ročník ZŠ s MŠ vo Voderadoch.....	42
9.2	Učebný plán pre 5. – 9. ročník ZŠ s MŠ vo Voderadoch.....	45
10	Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania.....	48
10.1	Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením.....	48
10.2	Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia.....	49
10.3	Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním.....	50
	Poznámky:.....	52

1 Všeobecná charakteristika školy

1.1 Charakteristika školy

Základná škola Voderady je plnoorganizovaná škola s právnou subjektivitou, ktorá od 1.7.2002 prešla pod správu obce Voderady. Škola sa nachádza priamo v obci. **Má v priemere 12 kmeňových tried**, 3 špeciálne učebne (učebňa fyziky a chémie, učebňa IKT, jazykové učebne), 2 telocvične, multifunkčné ihrisko a viacúčelový športový areál. Škola pozostáva z jednej budovy a prístavby. V areáli školy sa nachádza školská jedáleň. Školu navštevuje v priemere 250 žiakov. Počet žiakov každý rok stúpa. Budova školy prešla za posledné roky kompletnou rekonštrukciou okien, dverí, školského nábytku, podláh.

V škole pracuje v priemere 28 pedagogických pracovníkov, vrátane vychovávateľiek v školskom klube. V škole vyučuje viac žien ako mužov.

Škola je centrom vzdelávania, športu a kultúry v obci Voderady. Škola okrem primárneho a nižšieho stredného vzdelávania poskytuje žiakom aj mimovyučovacie aktivity formou

záujmových krúžkov:

- športové krúžky
- krúžky tvorivých aktivít
- príprava na Testovanie 9,

- edukačné krúžky.

Škola dlhodobo **podporuje budovanie vzťahu žiakov k umeniu a literatúre**, a to prostredníctvom pravidelného organizovania návštev divadiel, galérií a múzeí. V škole aktívne funguje školská knižnica, ktorá je centrom zaujímavých výtvarných, literárnych a literárno-dramatických aktivít.

Škola organizuje pre svojich žiakov:

- školu v prírode,
- plavecký výcvik ,
- lyžiarsky kurz,
- intenzívny jazykový kurz pre 5. - 9. ročník podľa záujmu,
- viacdňové výlety,
- exkurzie a tvorivé dielne,
- dni zdravia,
- environmentálne aktivity.

Škola zapája a pripravuje svojich žiakov do všetkých dostupných vedomostných, umeleckých a športových súťaží.

1.2 Forma výchovy a vzdelávania

Výchova a vzdelávanie sa na prvom stupni základnej školy organizuje dennou formou. Denná forma štúdia sa môže uskutočňovať aj ako dištančná:

- v celom rozsahu vzdelávania zabezpečeného školou pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku individuálnym vzdelávaním, preto, že ich zdravotný stav neumožňuje účasť na vzdelávaní v škole alebo preto, že boli vzatí do väzby alebo sú vo výkone trestu odňatia slobody;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy pre žiakov, ktorí plnia povinnú školskú dochádzku podľa individuálneho učebného plánu;
- v rozsahu podľa odporúčania zariadenia poradenstva a prevencie pre žiakov so špecifickými výchovno-vzdelávacími potrebami, ktorí sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu alebo ktorí sú žiakmi so všeobecným intelektovým nadaním;
- v rozsahu podľa rozhodnutia riaditeľa školy, ministra školstva alebo inej oprávnenej osoby v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu pre všetkých žiakov;
- v rozsahu nevyhnutne potrebnom, najviac však 1 mesiac, z dôvodu havárie v budove školy alebo rekonštrukcie budovy školy

1.3 Vyučovací jazyk

Výchova a vzdelávanie sa uskutočňuje v slovenskom jazyku.

1.4 Organizácia prijímacieho konania

Škola nerealizuje prijímacie konania.

1.5 Spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania

Žiak získa primárne vzdelanie ukončením posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. **Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.**

Žiak získa nižšie stredné vzdelanie ukončením posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. **Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.**

2 Charakteristika žiakov

Škola **zabezpečuje** povinnú školskú dochádzku žiakov z Voderád a z dvoch priľahlých obcí, **(Pavlice a Slovenská Nová Ves)**, ktoré sú spádovými obcami školského obvodu. Počet žiakov každoročne výrazne stúpa. **Najväčšie percento žiakov pochádza z Voderád**, nasledujú žiaci zo Slovenskej Novej Vsi a najmenšie percento zastúpenia žiakov zo spádovej oblasti školy je z obce Pavlice. Okrem spádových obcí navštevuje školu aj niekoľko žiakov z iných okolitých obcí. Vzhľadom na každoročne zvyšujúci sa počet žiakov, škola už neprijíma žiakov z iných školských obvodov. **Škola má bohaté skúsenosti s vyučovaním žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.**

2.1 Osobitosti výchovy a vzdelávania cudzincov

Deťom cudzincov, ktoré sa vzdelávajú v základných školách s vyučovacím jazykom slovenským sa zabezpečuje na odstránenie jazykovej bariéry jazykový kurz štátneho jazyka. Počas ich adaptačného obdobia v čase osvojovania si vyučovacieho jazyka sa pri ich hodnotení a klasifikácii odporúča postupovať podľa zákona a metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej škôl.

2.2 Zabezpečenie vzdelávania pre žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami

Škola okrem intaktných žiakov poskytuje vzdelávanie aj **pre žiakov so zdravotným znevýhodnením**, ktorí vyžadujú individuálne začlenenie. Žiakom je poskytnuté plnohodnotné vzdelávanie, ktoré je koordinované **inkluzívnym tímom**, v spolupráci s výchovným poradcom a poradenskými zariadeniami. **Žiaci sú vzdelávaní podľa individuálneho vzdelávacieho programu.** Individuálne začleneným žiakom sú zabezpečené učebnice, pracovné zošity, kompenzačné pomôcky pre daný stupeň vzdelania, prípadne zdravotného znevýhodnenia. Spôsob hodnotenia týchto žiakov je podrobne rozpracovaný v individuálnom vzdelávacom programe konkrétneho žiaka.

Starostlivosť o žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami zabezpečujeme prostredníctvom **školskej psychologičky, asistentov učiteľa, špeciálneho pedagóga a externým poradenským zariadením**, ktoré nám pravidelne zabezpečuje:

- odbornú starostlivosť o žiakov,
- zabezpečenie realizácie špecifických predmetov,
- konzultácie pre učiteľov a rodičov,
- poradenstvo pri vypracovávaní IVVP,
- odborné vyšetrenia žiakov,
- supervízne stretnutia pre pedagógov,
- odborné prednášky pre učiteľov.

Pre asistentov učiteľa zabezpečujeme odborné vzdelávanie v oblasti, v ktorej vykonávajú asistenciu.

Všetci začlenení žiaci absolvujú na základe štátneho vzdelávacieho programu vyučovanie špecifických predmetov, ktorých cieľom je napredovanie žiaka v základnej škole.

Škola môže poskytovať nasledovné špecifické predmety:

- rozvoj špecifických funkcií,
- individuálna logopedická intervencia,
- prevencia sociálno-patologických javov,
- terapeuticko korekčné činnosti,
- rozvoj pohybových schopností.

Okrem žiakov individuálne začlenených poskytuje škola aj vzdelávanie **pre žiakov s vývinovými poruchami učenia**, pozornosti a správania, ktorých stav nevyžaduje individuálne začlenenie. K žiakom je prístupované individuálne podľa odporúčania psychologického a špeciálno-pedagogického poradenstva, s prihliadnutím na ich pracovné tempo a obmedzenia.

3 Charakteristika personálneho zabezpečenia školy

3.1.1 Štruktúra pedagogického zboru:

- vedenie školy - riaditeľ, zástupca riaditeľa,
- učitelia pre primárne vzdelávanie,
- učitelia pre nižšie stredné vzdelávanie,
- vychovateľky v ŠKD,
- asistenti učiteľa.

Priemerný počet všetkých pedagogických pracovníkov potrebných pre primárne vzdelávanie a sekundárne vzdelávanie je vzhľadom na veľkosť školy **28**, vrátane vychovateľiek v školskom klube. Všetci učitelia spĺňajú odbornú a pedagogickú spôsobilosť. **Na škole pôsobia:**

- školský psychológ,
- školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní v oblasti prevencie šikanovania, drogových závislostí a ďalších sociálno-patologických javov,
- školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní v oblasti environmentálnej výchovy,
- výchovný a kariérový poradca,
- školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní v oblasti jazykového vzdelávania,
- školský koordinátor vo výchove a vzdelávaní v oblasti čitateľskej gramotnosti.

3.1.2 Odbornosť vyučovania predmetov:

I. stupeň – 100% odbornosť vyučovania

II. stupeň – 100% odbornosť vyučovania v predmetoch MAT, SJL, ANJ, CHEM, BIO, NEJ, INF, DEJ, HUV

Čiastočne neodborne vyučované predmety:

INF, TEV,

Neodborne vyučované predmety:

fyzika, geografia, technika

3.1.3 Rozdelenie pedagogického zboru podľa kariérového systému

kariérový stupeň

- začínajúci pedagogickí zamestnanci
- samostatní pedagogickí a odborní zamestnanci

z toho

- pedagogickí zamestnanci s prvou atestáciou
- pedagogickí zamestnanci s druhou atestáciou
- odborní zamestnanci

kariérová pozícia:

- pedagogický zamestnanec špecialista
  - triedny učiteľ
  - výchovný a kariérový poradca
  - uvádzajúci pedagogický zamestnanec
  - vedúci pracovných tímov
- vedúci pedagogický zamestnanec
- odborný zamestnanec

3.1.4 Rodové zloženie pedagogického zboru:

rodové zloženie

97 % - ženy, 3 % - muži

4 Dlhodobé projekty

Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc:

- skvalitnenie knižničných služieb prostredníctvom knižničného softvéru,
- rozšírenie knižného fondu,
- realizovanie knižničných aktivít pre žiakov a verejnosť obce,
- knižnica ako centrum vzdelania - čítareň, priestor na samoštúdium.

Modernizácia vyučovacieho procesu:

- vyškolenie pedagogických pracovníkov na využívanie moderných metód a foriem vyučovania
- využívanie interaktívnej tabule a IKT vo vyučovacom procese a pri jeho príprave

Elektronizácia vzdelávacieho systému regionálneho školstva

Moderné vzdelávanie – digitálne vzdelávanie pre všeobecno-vzdelávacie predmety

Digitálne učivo na dosah – projekt celonárodne ukončený, podpora z projektu bola presunutá na iného poskytovateľa

Zober loptu, nie drogy

Nové trendy vzdelávania AJ na ZŠ GR-654-2/2014

Tenis do škôl

Školské projekty - projekty s dlhodobou tradíciou

- **Vianočná pošta** - oživenie starých vianočných tradícií koledovania a výroby vianočných pohľadníc, medovníkov a vianočných ozdôb. Oživenie posielanie písaných pozdravov formou školskej vianočnej pošty.
- **Martinský lampiónový sprievod** - oživenie starej legendy o sv. Martinovi, sprievod dedinou, spolupráca školy, obce, obyvateľov všetkých vekových kategórií.
- **Vianočný bazár** - predvianočná tradičná akcia školy spojená s vianočnými trhmi
- **Karneval** - fašiangová slávnosť
- **Týždeň zdravia** - projekt zameraný na podporu zdravého životného štýlu, zdravého stravovania.
- **Týždeň hlasného čítania** - podpora čítania a rozvoja čitateľskej gramotnosti
- **Stop igelitkám** – environmentálny projekt

5 Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Škola spolupracuje s nasledovnými inštitúciami v obci:

- Obecný úrad Voderady,
- Obecný úrad Slovenská Nová Ves,
- Obecný úrad Pavlice,
- Farský úrad Voderady,
- ZRPŠ,
- Rada školy,
- ZUŠ vo Voderadoch,
- DHZ Voderady,
- TJ Voderady.

Škola ďalej spolupracuje :

- so psychologickými a špeciálno-pedagogickými poradenskými zariadeniami.

Škola úzko spolupracuje s rodičmi a ZRPŠ a Radou školy pri ZŠ Voderady. Zasadnutia ZRPŠ aj Rady školy sa uskutočňujú presne podľa stanov a v presnom časovom harmonograme. Na zasadnutia sú pravidelne prizývaní aj členovia vedenia školy.

Zloženie Rady školy:

Predseda: Mgr. Gabriela Haršányová

Podpredseda: Ľubica Gajarská

Ing. Daniela Blejštilová

Alena Dubovská

Marek Dubovský

Mgr. Silvia Dubovská

Alexandra Dubovská

Ing. Ondrej Fatranský

JUDr. Veronika Jedličková

Ing. Dominika Plavuchová

Petra Šuranová

6 Priestorové a materiálno - technické podmienky školy

Škola pozostáva z hlavnej budovy s prístavbou. V hlavnej budove sa nachádzajú kmeňové triedy, špeciálne učebne, kancelárie a kabinety. V prístavbe sa nachádza učebňa IKT, školská knižnica, kmeňové triedy, špeciálne učebne a kabinety. Prístavba a hlavná budova sú prepojené.

Budova školy prešla za posledné roky kompletnou rekonštrukciou. Na budove celej školy sú **vymenené staré okná** za nové plastové okná, ktoré značne šetria energie. Budova školy je zateplená. V roku 2015 boli kompletne vymenené vykurovacie plynové kotly.

Všetky triedy školy sú zariadené novým nábytkom a modernými školskými lavicami. Vo všetkých triedach sú osadené nové tabule a dataprojektory. V priestoroch celej školy je možné pripojiť sa na internetovú sieť. V triedach sú namontované interaktívne tabule.

Učebňa IKT je vybavené výškovo nastaviteľnými stoličkami. Spolu máme 18 počítačových zostáv zapojených v sieti s prístupom na internet. Všetkým pracovníkom školy je k dispozícii internetová sieť.

Učebne anglického jazyka – jedna učebňa je vybavená moderným jazykovým laboratóriom pre 18 žiakov s internetom, interaktívnou tabuľou, druhá je štandardne vybavená nábytkom, pomôckami a interaktívnou tabuľou

Školská agenda je elektronicky spracovávaná prostredníctvom školského informačného systému EduPage. Škola využíva plnú verziu ŠIS a všetky jeho moduly.

Vybavenie kabinetov učebnými pomôckami je realizované priebežne, podľa finančných možností. Na vybavenie prispieva aj ZRPŠ. Vybavenosť kabinetov je na veľmi dobrej úrovni. Škola má **školskú knižnicu**, zriadenú prostredníctvom projektu „Elektronizácia a revitalizácia školských knižníc“ a dofinancovanú z vlastných finančných zdrojov. Knižnica bola v školskom roku 2011/2012 doplnená knižným fondom v hodnote 1 500 €, ktoré škola získala z projektov Nadácie Pontis a projektu SPP. Knižný fond školskej knižnice je pravidelne doplňovaný finančnými prostriedkami z rozpočtu školy. V roku 2021 bol z projektu MŠVVaŠ „Čítame radi“ obnovený knižný fond v hodnote 800 €.

Areál školy je centrom športu a oddychu v rámci celej obce. V roku 2018 bol z dôvodu bezpečnosti ohradený. Za posledné roky prešiel areál školy kompletnou revitalizáciou drevín, trávnatých plôch a chodníkov.

Súčasťou areálu sú:

- dva tenisové kurty, jeden z nich pre štvorhru,
- multifunkčné ihrisko,
- asfaltové ihrisko pre volejbal a tenis, ktoré v zime slúži ako ľadová plocha,
- ľahkoatletickú dráhu so sektorom pre skok do diaľky ,
- trávnatú plochu na futbal,
- zelené plochy so vzácnymi drevinami, slúžiace na oddych a relaxáciu,
- telocvičňu, malú telocvičňu.

Od školského roku postupne budujeme na školskom exteriérove oddychové zóny pre žiakov, hracie zóny pre žiakov ŠKD.

6.1 Škola ako životný priestor

V úsilí zabezpečiť príjemný komfort a bezpečné prostredie pre žiakov a pedagógov, kladie škola dôraz na:

- upravené a estetické prostredie tried, školského dvora, chodieb,
- bezpečné prostredie pre fyzický a psychický rozvoj žiakov,
- zabezpečenie prostredia proti šíreniu legálnych a nelegálnych drog, násilia, šikanovania, rasovej a inej diskriminácie,
- aktuálnu informovanosť o aktivitách školy na informačných tabuliach a nástenkách,
- budovanie priateľskej atmosféry medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pedagógmi.

Škola informuje verejnosť prostredníctvom **školskej webovej stránky zsvoderady.edupage.org**, ktorá je pravidelne aktualizovaná a vytvára kontaktný most medzi školou a okolím.

6.2 Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Výchovno-vzdelávací proces prebieha v zdraví vyhovujúcich podmienkach. Vo všetkých priestoroch školy sú dodržané bezpečnostné predpisy. Sú vykonávané pravidelné kontroly bezpečnosti a ochrany zdravia a revízie. **Zamestnanci školy sú pravidelne preškoľovaní v oblasti bezpečnosti pri práci a proti požiaru raz za 2 roky.**

Žiaci školy sú pravidelne poučaní o bezpečnosti a ochrane zdravia na začiatku školského roka, na triednických hodinách v škole, pred uskutočnením každej školskej akcie, pred každými prázdninami. **Rizikám úrazov sa predchádza aj posilnením dozorov počas prestávok, keď sa deti pohybujú mimo tried.**

Areál školy je od roku 2018 ohradený a uzamykateľný. Od školského roka 2018/2019 je zamedzený vstup cudzím osobám do budovy školy. Vstup je týmto osobám zabezpečený prostredníctvom elektronického vrátnika. **Od školského roka 2020/2021 sme na zvýšenie bezpečnosti žiakov a zamestnancov školy vytvorili pracovné miesto vrátnika.**

V učebni IKT sú pre žiakov a učiteľov využívané výškovo nastaviteľné stoličky na zabezpečenie správneho držania tela. Každá špecializovaná učebňa má **podrobne vypracovaný prevádzkový poriadok**, s ktorým je na začiatku školského roka oboznámený každý žiak, a je umiestnený na viditeľnom mieste v učebni.

7 Charakteristika školského vzdelávacieho programu

Školský vzdelávací program ISCED 1,2 „**Cesta k poznaniu**“ je realizáciou štátneho vzdelávacieho programu.

Školský vzdelávaní program ZŠ Voderady je založený na princípe činnostného učenia, učenia vlastnou tvorivou aktívnou činnosťou. Z toho vychádza aj motto školy:

„ Keď mi niečo vysvetlíš, tak to zabudnem, ak mi to ukážeš, zapamätám si to, ak to urobím sám, pochopím to.“

Základné princípy činnostného učenia:

1. Samostatná činnosť všetkých žiakov (individuálne pokusy, zostavovanie, modelovanie situácií, triedenie...).
2. Pozorovanie, rozprávanie žiakov o pozorovaní a vyvodzovanie záverov.

Princípy činnostného učenia:

- v základnom vzdelávaní ide o to, aby si žiaci osvojili základné poznatky o živote okolo seba (nemožno naučiť všetko, čo ľudstvo vynašlo);
- k učeniu je treba žiakov motivovať, urobiť ho zaujímavým a vekuprimeraným;
- najlepšie a trvalé výsledky možno dosiahnuť na základe porozumenia určitému javu a k tomu možno dospieť vtedy, ak žiak zapojí do učenia čo najviac zmyslov, keď bude činnosť vykonávať, pozorovať, hovoriť o nej, vyslovovať závery, objavovať;
- ak chceme dosiahnuť dobré výsledky u všetkých žiakov, musíme im dať priestor, pretože rovnaké výsledky nemožno dosiahnuť u všetkých žiakov za rovnakú dobu;
- kvalitu vzdelávania neurčuje množstvo, poznatkov ale ich prepojenosť, zmysluplnosť a využiteľnosť pre život;
- efektivitu vzdelávania nemožno založiť len na posudzovaniach chýb žiakov v príprave, ale je nutné využiť nové mechanizmy k hodnoteniu výsledkov vzdelávania postavených na priebežnom hodnotení činnosti žiakov, overovaní schopností riešiť problémy komplexne a na celkovom posune žiaka nielen v kvalite vedomostí ale predovšetkým v komplexnom rozvoji osobnosti žiaka;
- pozitívne ladené hodnotenia používané priebežne majú vyšší motivačný účinok a vedú celkovo k dobrému zvládaniu učiva;

Činnostné učenie vedie žiakov k spolupráci, podnikavosti a vynaliezavosti. Učí ich, že trvalé vedomosti možno získať hlavne na základe vlastnej činnosti.

Toto učenie je založené na metóde objavovania. *Škola sa snaží nepredkladať* žiakom spravidla hotové výsledky a poznatky k osvojeniu učiva, ale vedie ich k tomu, aby všetko nové, pokiaľ to ide, získavali na základe činností, pozorovania, pokusu – na základe objavu.

Takéto učenie nezamestnáva jednostranne rozum a pamäť žiakov, ale pôsobí na ich city a vôľu. Nehromadí len množstvo vedomostí namiesto kvality, ale snaží sa rozvíjať schopnosti žiakov a zoznamovať ich s pracovnými postupmi a metódami. Tieto postupy a metódy si žiaci osvojujú tak, aby ich vedeli uplatniť v živote a tak sa mohli ďalej vzdelávať.

Ďalšou dôležitou metódou činnostného učenia je individualizácia, t.j. dať každému žiakovi, aby mohol úlohu riešiť vlastným spôsobom, na základe svojich skúseností. Táto metóda pomôže učiteľovi dobre poznať do akej miery žiaci zvládli učivo. Táto metóda vedie žiakov k uvedomeniu, čo sa učia a čo z toho už vedia.

K základným metódam činnostného učenia patria:

- situačná metóda,
- problémová,
- projektová,
- demonštrácia, dialogická metóda, samostatná práca, výskum, tvorivá práca s učebnicou, didaktickými pomôckami,
- metódy hry, dramatizácia.

Celý vzdelávací proces má nasledovné charakterové črty:

- učenie má činnostný ráz,
- proces je pozitívny voči žiakom,
- učenie podnecuje žiakov k tvorivej práci,
- do školy sa vracia tzv. „zdravý sedliacky rozum“,
- pri vyučovaní sa využívajú skúsenosti žiakov,
- kladie sa veľký dôraz na motiváciu žiakov,
- pri vyučovaní sa dbá na vysvetlenie, prečo sa to učí, kde to využijem,
- spätná väzba je dôležitá forma, zaradená do každej jednej vyučovacej hodiny,
- snahou všetkých učiteľov je , aby bolo preberané učivo dobre zvládnuté,
- umožňuje účelne spájať učivo niekoľkých predmetov do projektov,
- zdôrazňuje medzipredmetové vzťahy.

Zmyslom tohto programu je vybaviť žiakov nielen vedomosťami, ale predovšetkým vyvolať a rozvíjať schopnosti a zručnosti, ktoré im pomôžu uplatniť sa v spoločnosti, t.j. **umenie učiť sa, riešiť problémy, komunikovať s ostatnými, rozvíjať sociálne vzťahy , uvedomovať si globálnosť javov na Zemi.**

Konkrétne škole tento program umožňuje zvoliť si tempo a obsah učiva, podľa okamžitých potrieb, venovať sa menej aj viacej nadaným žiakom individuálne. Veľký dôraz sa kladie na aktívnu výučbu a samotnú činnosť detí.

Pre školu sú smerodajné požiadavky, tzv. výstupy, ktoré určilo Ministerstvo školstva.

7.1 Pedagogický princíp školy (vlastné ciele výchovy a vzdelávania)

Pedagogický princíp školy vychádza zo školského zákona §3 a 4, zákona 245/2008 Z.z.

Výchovno-vzdelávaciu činnosť budeme smerovať k príprave žiakov na život, ktorý od nich vyžaduje, aby boli:

- schopní kriticky a tvorivo myslieť,

- rýchlo a účinne riešiť problémy.

Chceme pripraviť človeka:

- rozhládeného,
- vytrvalého,
- schopného kooperovať a pracovať v tíme,
- schopného automotivácie k celoživotnému vzdelávaniu.

Chceme dosiahnuť:

- zvýšenie gramotnosti v oblasti IKT žiakov v našej škole,
- zabezpečiť kvalitnú prípravu žiakov v cudzích jazykoch so zreteľom na možnosti školy, so zameraním na komunikatívnosť a s ohľadom na schopnosti jednotlivých žiakov,
- vychovávať žiakov v duchu humanistických princípov.

Chceme formovať u žiakov:

- tvorivý životný štýl,
- vnútornú motiváciu,
- emocionálnu inteligenciu,
- sociálne cítenie a hodnotové orientácie,
- toleranciu k iným národom, kultúram a náboženstvám.

V spolupráci s rodičmi žiakov vychovať:

- pracovitých,
- zodpovedných,
- morálne vyspelých a slobodných ľudí.

7.2 Stupeň vzdelania

Základná škola poskytuje stupeň vzdelania podľa § 16 ods. 3, písmeno a, b zákona 245/2008

Z.z. nasledovne:

- **primárne vzdelanie získa žiak** úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre prvý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom stupni vzdelania je vysvedčenie s doložkou.
- **nižšie stredné vzdelanie získa žiak** úspešným absolvovaním posledného ročníka ucelenej časti vzdelávacieho programu odboru vzdelávania pre druhý stupeň základnej školy. Dokladom o získanom vzdelaní je vysvedčenie s doložkou.

7.3 Zameranie školy

Školský vzdelávací program nadväzuje na tradície a pozitíva z predchádzajúcej činnosti školy. Stálou súčasťou našej práce bude vytváranie bezpečného, zdravého a ústretového, primerane náročného, estetického a motivujúceho prostredia.

Prioritou je zvládnutie kľúčových kompetencií na konci vzdelávacieho obdobia a zvládnutie očakávaných výstupov u väčšiny detí.

Zárukou splnenia našich zámerov je dostatočne stabilizovaný učiteľský zbor, ochotný neustále sa vzdelávať a profesionálne rásť.

Za priority považujeme:

- **rozvoj čitateľskej gramotnosti vo všetkých oblastiach vzdelávania,**
- **rozvoj a upevňovanie základných elementárnych zručností v oblasti jazyka, a komunikácie a prírodných vied,**
- **využívanie metód projektového vyučovania,**
- **prácu s informačnými a komunikačnými technológiami.**

Budeme podporovať a rozvíjať:

- pozitívny vzťah žiakov ku škole na základe vzájomného rešpektovania osobnosti žiaka a učiteľa,
- environmentálnu výchovu
- spoluprácu s rodičmi,
- výchovu k ľudským právam.

7.4 Profil absolventa

7.4.1 ISCED 1

Absolvent 1. stupňa ZŠ by mal svojim vystupovaním robiť dobré meno škole, mal by byť schopný:

- vytvárať dobré medziľudské vzťahy,
- byť schopný hodnotiť svoju úlohu v škole, v rodine a v spoločnosti,
- byť schopný starať sa i o svoje fyzické i psychické zdravie,
- vedieť uzatvárať kompromisy,
- byť schopný vyhľadávať, hodnotiť a využívať pri učení rôzne zdroje informácií,
- osvojiť si metódy štúdia a práce s informáciami,
- mať schopnosť vnímať umenie, snažiť sa porozumieť mu a chrániť umelecké prejavy,
- byť si vedomý svojich kvalít.

Absolvent programu primárneho vzdelania má osvojené základy čitateľskej, pisateľskej, matematickej, prírodovedeckej a kultúrnej gramotnosti. Nadobudol základy pre osvojenie účinných techník (celoživotného) učenia sa a pre rozvíjanie spôsobilostí. Získal predpoklady pre to, aby si vážil sám seba, i druhých ľudí, aby bol dokázal ústretovo komunikovať a spolupracovať. Má osvojené základy používania materinského, štátneho a cudzieho jazyka.

Úroveň rozvinutosti kľúčových kompetencií tvorí bázu pre ďalší rozvoj v následných stupňov vzdelávania.

Absolvent primárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)**:

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- vyjadruje sa súvisle a výstižne písomnou aj ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania,
- dokáže určitý čas sústredene načúvať, náležite reagovať, používať vhodné argumenty a vyjadriť svoj názor,
- uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi, s ktorými prichádza do kontaktu,
- rozumie rôznym typom doteraz používaných textov a bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať,
- na základnej úrovni využíva technické prostriedky medzi osobnej komunikácie,
- chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti,
- v cudzích jazykoch je schopný na primeranej úrovni porozumieť hovorenému textu, uplatniť sa v osobnej konverzácii, ako aj tvoriť texty, týkajúce sa bežných životných situácií,

kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia:

- používa základné matematické myslenie na riešenie rôznych praktických problémov v každodenných situáciách a je schopný (na rôznych úrovniach) používať matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely),
- je pripravený ďalej si rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré smerujú k systematizácii poznatkov.

kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ovláda základy potrebných počítačových aplikácií,
- dokáže primerane veku komunikovať pomocou elektronických médií,
- dokáže adekvátne veku aktívne vyhľadávať informácie na internete,
- vie používať rôzne vyučovacie programy,
- získal základy algoritmického myslenia,
- chápe, že je rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT.

kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť:

- má osvojené základy schopnosti sebareflexie pri poznávaní svojich myšlienkových postupov,
- uplatňuje základy rôznych techník učenia sa a osvojovania si poznatkov ,
- vyberá a hodnotí získané informácie, spracováva ich a využíva vo svojom učení a v iných činnostiach,
- uvedomuje si význam vytrvalosti a iniciatívy pre svoj pokrok.

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy?

- vníma a sleduje problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni navrhuje riešenia podľa svojich vedomostí a skúseností z danej oblasti,
- pri riešení problémov hľadá a využíva rôzne informácie, skúša viaceré možnosti riešenia problému, overuje správnosť riešenia a osvedčené postupy aplikuje pri podobných alebo nových problémoch,
- pokúša sa problémy a konflikty vo vzťahoch riešiť primeraným (chápavým a spolupracujúcim) spôsobom.

osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti):

- má základy pre smerovanie k pozitívnemu sebaobrazu a sebadôvere,
- uvedomuje si vlastné potreby a tvorivo využíva svoje možnosti,
- dokáže odhadnúť svoje silné a slabé stránky ako svoje rozvojové možnosti,
- uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
- dokáže primerane veku odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
- uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti,
- má osvojené základy pre efektívnu spoluprácu v skupine,
- dokáže prijímať nové nápady alebo aj sám prichádza s novými nápadiami a postupmi pri spoločnej práci,
- uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom.

kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- dokáže pomenovať druhy umenia a ich hlavné nástroje a vyjadrovacie prostriedky (na úrovni primárneho vzdelávania),
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
- cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- rešpektuje vkus iných ľudí a primerane veku dokáže vyjadriť svoj názor a postoj,

- ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
  - pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
  - správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr.

7.4.2 ISCED 2

Je založený na **klúčových spôsobilostiach (kompetenciách)**, ktoré zahrňuje komplex vedomostí a znalostí, spôsobilostí a hodnotových postojov umožňujúcich jednotlivcovi poznávať, účinne konať, hodnotiť, dorozumievať sa a porozumieť si, začleniť sa do spoločenských vzťahov a osobnostne sa rozvíjať – zjednodušene, **ide o spôsobilosť uplatniť svoje vzdelanie v pracovnom, občianskom, rodinnom a osobnom živote.**

Kľúčové kompetencie sa formujú na základe osobnej praktickej činnosti a skúsenosti a zároveň sú uplatniteľné v životnej praxi. Nevyjadrujú trvalý stav, ale menia svoju kvalitu a hodnotu počas celého života. Nezastarávajú ako vedomosti, ale majú potenciálnu vlastnosť neustále sa rozvíjať (a preto môžu byť základom celoživotného učenia sa a osobnej flexibility). Sú výsledkom a dôsledkom nielen formálneho (školského) vzdelávania, ale aj neformálneho vzdelávania, ako aj neinštitucionálneho (informálneho) vzdelávania.

Jednotlivé kľúčové spôsobilosti (kompetencie) sa navzájom prelínajú, prepájajú a majú nadpredmetový programový charakter. **Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebavzdelávania**, t. j. kompletného vzdelávacieho programu a iných rozvíjajúcich aktivít prebiehajúcich v rámci školy.

Nadväzujúc na spôsobilosti získané v priebehu predchádzajúceho (primárneho) vzdelávania, absolvent nižšieho sekundárneho vzdelania má **osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti)¹**:

kompetencia (spôsobilosť) k celoživotnému učeniu sa

- uvedomuje si potrebu svojho autonómneho učenia sa ako prostriedku sebarealizácie a osobného rozvoja,
- dokáže reflektovať proces vlastného učenia sa a myslenia pri získavaní a spracovávaní nových poznatkov a informácií a uplatňuje rôzne stratégie učenia sa,
- dokáže kriticky zhodnotiť informácie a ich zdroj, tvorivo ich spracovať a prakticky využívať,
- kriticky hodnotí svoj pokrok, prijíma spätnú väzbu a uvedomuje si svoje ďalšie rozvojové možnosti,

sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- dokáže využívať všetky dostupné formy komunikácie pri spracovávaní a vyjadrovaní informácií rôzneho typu, má adekvátny ústny a písomný prejav zodpovedajúci situácii a účelu komunikácie,
- efektívne využíva dostupné informačno-komunikačné technológie,

¹ Upravené podľa odporúčania Európskeho parlamentu a rady z 18. decembra 2006 o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie.

- vie prezentovať sám seba a výsledky svojej práce na verejnosti, používa odborný jazyk,
- dokáže primerane komunikovať v materinskom a v dvoch cudzích jazykoch,
- chápe význam a uplatňuje formy takých komunikačných spôsobilostí, ktoré sú základom efektívnej spolupráce, založenej na vzájomnom rešpektovaní práv a povinností a na prevzatí osobnej zodpovednosti,

kompetencia (spôsobilosť) uplatňovať základ matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky

- používa matematické myslenie na riešenie praktických problémov v každodenných situáciách,
- používa matematické modely logického a priestorového myslenia a prezentácie (vzorce, modely, štatistika, diagramy, grafy, tabuľky),
- používa základy prírodovednej gramotnosti, ktorá mu umožní robiť vedecky podložené úsudky, pričom vie použiť získané operačné vedomosti na úspešné riešenie problémov,

kompetencia (spôsobilosť) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- má osvojené základné zručnosti v oblasti IKT ako predpoklad ďalšieho rozvoja,
- používa základné postupy pri práci s textom a jednoduchou prezentáciou,
- dokáže vytvoriť jednoduché tabuľky a grafy a pracovať v jednoduchom grafickom prostredí,
- je schopný nahrávať a prehrávať zvuky a videá,
- dokáže využívať IKT pri vzdelávaní,

kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy

- uplatňuje pri riešení problémov vhodné metódy založené na analyticko-kritickom a tvorivom myslení,
- je otvorený (pri riešení problémov) získavaniu a využívaniu rôznych, aj inovatívnych postupov, formuluje argumenty a dôkazy na obhájenie svojich výsledkov,
- dokáže spoznávať pri jednotlivých riešeniach ich klady i zápory a uvedomuje si aj potrebu zvažovať úroveň ich rizika,
- má predpoklady na konštruktívne a kooperatívne riešenie konfliktov,

kompetencie (spôsobilosti) občianske

- uvedomuje si základné humanistické hodnoty, zmysel národného kultúrneho dedičstva, uplatňuje a ochraňuje princípy demokracie,
- vyvážene chápe svoje osobné záujmy v spojení so záujmami širšej skupiny, resp. spoločnosti,
- uvedomuje si svoje práva v kontexte so zodpovedným prístupom k svojim povinnostiam, prispieva k naplneniu práv iných,
- je otvorený kultúrnej a etnickej rôznorodosti,
- má predpoklady zainteresovane sledovať a posudzovať udalosti a vývoj verejného života a zaujímať k nim stanoviská, aktívne podporuje udržateľnosť kvality životného prostredia,

kompetencie (spôsobilosti) sociálne a personálne

- dokáže na primeranej úrovni reflektovať vlastnú identitu a budovať si vlastnú samostatnosť/nezávislosť ako člen celku,
- vie si svoje ciele a priority stanoviť v súlade so svojimi reálnymi schopnosťami, záujmami a potrebami,
- osvojil si základné postupy efektívnej spolupráce v skupine - uvedomuje si svoju zodpovednosť v tíme, kde dokáže tvorivo prispievať k dosahovaniu spoločných cieľov,
- dokáže odhadnúť a korigovať dôsledky vlastného správania a konania a uplatňovať sociálne prospešné zmeny v medzi osobných vzťahoch,

kompetencie (spôsobilosti) pracovné

- dokáže si stanoviť ciele s ohľadom na svoje profesijné záujmy, kriticky hodnotí svoje výsledky a aktívne pristupuje k uskutočneniu svojich cieľov,
- je flexibilný a schopný prijať a zvládať inovatívne zmeny,
- chápe princípy podnikania a zvažuje svoje predpoklady pri jeho budúcom plánovaní,
- dokáže získať a využiť informácie o vzdelávacích a pracovných príležitostiach,

kompetencie (spôsobilosti) smerujúce k iniciatívnosti a podnikavosti

- dokáže inovovať zaužívané postupy pri riešení úloh, plánovať a riadiť nové projekty so zámerom dosiahnuť ciele, a to nielen v práci, ale aj v každodennom živote,

kompetencie (spôsobilosti) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- dokáže sa vyjadrovať na vyššom stupni umeleckej gramotnosti prostredníctvom vyjadrovacích prostriedkov výtvarného a hudobného umenia,
- dokáže sa orientovať v umeleckých druhoch a štýloch a používať ich hlavné vyjadrovacie prostriedky,
- uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote a v živote celej spoločnosti,
- cení si a rešpektuje umenie a kultúrne historické tradície,
- pozná pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- správa sa kultivovane, primerane okolnostiam a situáciám, je tolerantný a empatický k prejavom iných kultúr.

7.5 Pedagogické stratégie

Stratégia vyučovania určuje metódy a formy práce, ktorých premyslený výber, logické usporiadanie a kombinovanie je prostriedkom motivácie a usmernenia žiakov na vyučovaní a učení. Škola využíva ako organizačnú formu 45 minútovú vyučovaciu jednotku.

Pedagogické stratégie chápeme ako smerovanie pedagogických pracovníkov k napĺňaniu spoločných cieľov uvedených v zameraní školy. Rozvíjanie kľúčových kompetencií žiakov vychádza z cieľov definovaných v inovovanom Štátnom vzdelávacom programe a stávajú sa filozofiou našej školy, preto musia byť súčasťou plánovania vyučovacej hodiny. Získavajú sa ako produkt celkového procesu vzdelávania a sebazvedávania.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie k celoživotnému učeniu sa:

- na praktických príkladoch blízkyh žiakovi vysvetľujeme zmysel a cieľ učenia, posilňujeme pozitívny vzťah k učení,
- vo vyučovaní sa zameriavame na aktívne kompetencie, učivo používame len ako prostriedok k ich získaniu,
- do vyučovania zaraďujeme problémové vyučovanie a experiment,
- uplatňujeme individuálny prístup,
- snažíme sa vytvárať také situácie, v ktorých má žiak radosť z učenia,
- využívame sebakontrolu a sebahodnotenie žiakov,
- žiakom zadávame samostatné práce, ktoré si vyžadujú aplikáciu teoretických poznatkov,
- od žiakov žiadame prezentáciu výsledkov domácich úloh,
- od žiakov vyžadujeme vhodné rozvrhnutie vlastnej práce, učíme ich plánovať, organizovať a vyhodnocovať svoju činnosť,
- umožňujeme žiakom realizovať vlastné nápady,
- žiakom umožňujeme pozorovať, experimentovať, porovnávať výsledky a vyvodzovať závery,
- učíme práci s chybou,
- učíme k trpezlivosti a povzbudzujeme,
- využívame pozitívne hodnotenie.

Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych komunikačných kompetencií:

- zameriavame na rozvoj komunikačných spôsobilostí žiakov v materinskom a cudzom jazyku,
- kladieme dôraz na kultúrnu úroveň komunikácie,
- podporujeme kritiku a sebakritiku,
- učíme žiakov publikovať a prezentovať svoje názory a myšlienky v školskom časopise,
- učíme žiakov počúvať druhých,
- poukazujeme na význam neverbálnej komunikácie,
- vytvárame priestor pre možnosť samostatnej ústnej aj písomnej prezentácie – samostatná práca, projekty, referáty, riadené diskusie,
- umožňujeme žiakom podieľať sa na príprave školských rozhlasových relácií,
- vo vyučovaní uplatňujeme brainstorming, simuláciu, hranie rolí,
- dôraz kladieme na zážitkové vyučovanie,
- vyžadujeme od žiakov uplatňovanie schopností komunikácie pri spoločenských akciách školy.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie uplatňovať základy matematického myslenia a základné schopnosti poznávať v oblasti vedy a techniky:

- pri riešení problémov pomocou algoritmu zaraďujeme do vyučovania modelové príklady,
- učíme žiaka pozitívnemu postojovi v matematike, ktorý je založený na rešpektovaní pravdy a na ochote hľadať príčiny a posudzovať ich platnosť,
- vedieme žiaka k schopnosti komunikovať v matematickom jazyku, správne využívať argumentáciu,
- praktickými cvičeniami naučíme žiakov používať a zaobchádzať s technickými nástrojmi a prístrojmi údajmi,
- podporujeme zvedavosť, záujem o etické a celosvetové otázky.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií:

- vyžadujeme od žiakov využívanie informačných technológií pre získavanie informácií a pre tvorbu výstupov
- ako výstup z niektorých tém vyučovania budeme požadovať od žiakov rôznou formou spracované záverečné práce – power point, písomne, graficky, pomocou obrazového vyjadrenia a pod. a ich prezentáciu, obhajobu a počúvanie druhých,
- formujeme u žiakov kritický prístup pri využívaní informačných technológií, najmä ich schopnosť posudzovať relevantnosť zdrojov a rozlišovať medzi skutočnosťou a virtuálnym svetom,
- žiakom zadávame úlohy, ktorými rozvíjame kreatívny prístup pri práci s IKT,
- poukazujeme na význam IKT v osobnom i pracovnom živote.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencie riešiť problémy

- umožňujeme žiakovi vytvárať hypotézy, pozorovať rôzne javy, hľadať ich vysvetlenie, uskutočňovať pokusy, overiť výsledok riešenia a zvážiť jeho uplatnenie v praxi,
- vytvárame pre žiakov praktické problémové úlohy a situácie,
- žiakovi ponúkame úlohy, ktoré vyžadujú prepojenie znalostí viacerých vyučovacích predmetov aj využitie praktických zručností z rôznych oblastí ľudskej činnosti a teda aj viacero prístupov k riešeniu,
- žiakovi nebránime pri voľbe poradia vypracovania úloh,
- priebežne monitorujeme, ako žiaci prakticky zvládajú riešenie problémov

Stratégie smerujúce k rozvoju občianskych kompetencií

- vyžadujeme od žiakov spolupodieľanie sa na vytváraní pravidiel vlastnej triedy,
- vyžadujeme od žiakov hodnotenie vlastného správania a správania sa spolužiakov, hľadanie spoločného riešenia pri nedodržiavaní pravidiel triedy či školského poriadku,
- vyžadujeme od žiakov prijatie zodpovednosti za dodržiavanie týchto pravidiel,
- netolerujeme sociálne patologické prejavy správania – šikanovanie, drogy, kriminalita, prejavy rasizmu, xenofóbie a nacionalizmu,
- netolerujeme agresívne, hrubé, vulgárne a nezdvorilé prejavy správania sa žiakov, zamestnancov školy a rodičov,
- v škole budujeme žiacky parlament, ktorý pomáha riešiť správanie žiakov,
- využívame pomoc a skúsenosti odborníkov CPPP, polície, výchovného poradcu,
- žiakovi je poskytnutá možnosť vyjadriť vlastné pocity,

- primerane ich upozorňujeme na fyzické a psychické násilie, s ktorým sa stretávajú,
- vo vyučovaní používame metódu hraných rolí pre priblíženie rôznych životných situácií a ich riešení, využívame pritom zážitkové učenie a príklady z bežného života,
- na konkrétnych príkladoch demonštrujeme pozitívne a negatívne prejavy správania sa,
- organizujeme vystúpenia pre verejnosť,
- ako protipól nežiaducim sociálno-patologickým javom ponúkame žiakom pestrú paletu záujmových útvarov.

Stratégie smerujúce k rozvoju sociálnych a personálnych kompetencií:

- minimalizujeme používanie metódy frontálneho vyučovania, podporujeme skupinové formy a kooperatívne vyučovanie,
- učíme žiakov pracovať v tímoch, vnímať ich vzájomné odlišnosti ako podmienku efektívnej spolupráce,
- rozvíjame schopnosť žiakov zastávať v tíme rôzne roly,
- učíme žiakov kriticky hodnotiť prácu svojho tímu,
- podporujeme vzájomnú pomoc žiakov,
- podporujeme individuálne začlenenie žiakov so špeciálnymi výchovno - vzdelávacími potrebami do triednych kolektívov,
- monitorujeme sociálne vzťahy v triede,
- učíme žiakov odmietaať všetko, čo narušuje dobré vzťahy medzi žiakmi a medzi žiakmi a učiteľmi.

Stratégie smerujúce k rozvoju pracovných kompetencií

- pestrou ponukou záujmových útvarov podnecujeme u žiakov záujmovú činnosť a zmysluplné využívanie voľného času, čím zároveň podporujeme rozvoj kompetencie rozhodovania sa a zodpovednosti za organizovanie svojho voľného času, rôznymi formami zoznamujeme žiakov s profesiami a tým cielene ujasňujeme predstavu žiakov o reálnej podobe ich budúceho povolania a voľbe ich ďalšieho štúdia,
- zapájame žiakov do tvorby projektov,
- vyžadujeme od žiakov zhodnotenie vlastnej práce a práce spolužiakov, podávanie návrhov na zlepšenie vlastnej či spolužiakovej práce,
- využívame hranie rolí, diskusiu, skupinovú prácu, pokusy a experimenty,
- kvalitne odvedenú prácu vždy pochválime, dôsledne vedieme žiakov k dodržiavaniu stanovených pravidiel, ochrane zdravia a k plneniu si povinností.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií k iniciatívnosti a podnikavosti

- podporujeme kreativitu žiakov, rozvíjame jeho schopnosť zmeniť myšlienky na skutky,
- učíme žiakov plánovať a organizovať si svoju prácu,
- starších žiakov poverujeme vedením, starostlivosťou nad mladšími spolužiakmi,
- oceňujeme kreativitu a iniciatívnosť žiakov,
- formujeme v žiakovi schopnosť postaviť sa za správnu vec, zastať sa slabších spolužiakov,
- prácou v tímoch podporujeme schopnosť žiakov viesť a organizovať kolektív, určovať silné a slabé stránky jednotlivých členov tímu, metódou analýzy spoločnej práce preberať osobnú zodpovednosť za výsledky spoločného diela,
- činnosťou žiackeho a triedneho parlamentu podporujeme iniciatívnosť a kreativitu pri organizovaní akcií školského a triedneho charakteru,
- pri získavaní informácií vedieme žiakov k účelnému využívaniu času a narábaniu so zdrojmi.

Stratégie smerujúce k rozvoju kompetencií vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- podporujeme účasť žiakov v súťažiach umeleckého zamerania,
- účasťou na výstavách, divadelných predstaveniach a koncertoch formujeme v žiakoch umelecké hodnoty, schopnosť vnímania národnej kultúry a vnímať rozdiely kultúry iných národov,
- vlastnou tvorivosťou učíme žiakov vyjadrovať svoje pocity a myšlienky,
- podporujeme rozvoj umeleckej kreativity žiakov,
- prostredníctvom akadémií, kultúrnych vystúpení, prezentujeme umeleckú tvorivosť našich žiakov,
- exkurziami na pamätné miesta a vlastným skúmaním historických koreňov rodiny, školy, mesta rozširujeme vedomosti žiakov o národnom dedičstve a budujeme hrdosť voči národným dejinám.

Využívame:

- pamäťové učenie – získanie určitého množstva vedomostí
- skupinové vyučovanie – vzájomná pomoc
- projektové vyučovanie – nutnosť spolupráce
- seminárne práce – vyhľadávanie informácií a ich spracovanie
- laboratórne práce – pokusy a experimenty
- exkurzie – overenie získaných vedomostí v praxi
- športové súťaže – morálno-vôľové vlastnosti
- predmetové súťaže – overenie si vedomostí
- besedy – získavanie nových poznatkov
- žiacky parlament – spolupráca a zodpovednosť za kolektív
- školský časopis – spolupráca v tíme, prezentácia školy pre verejnosť

Orientujeme sa na **pozitívne hodnotenie žiakov**, najmä slabo prospievajúcich, pre zvýšenie vnútornej motivácie. Podporujeme sebahodnotenie žiakov. Všímame si talent žiakov a snažíme sa ho rozvíjať. Nadaní žiaci sa zapájajú do predmetových olympiád, športových, literárnych, recitačných a speváckych súťaží. Všímame si žiakov so slabšími vyučovacími výsledkami, snažíme sa u nich hľadať a podporovať ich individuálne schopnosti, v prípade potreby im zabezpečujeme odbornú starostlivosť.

7.6 Začlenenie prierezových tém v 1. – 4. ročníku

Prierezové témy sú súčasťou učebného obsahu vyučovacích predmetov (viď prehľadná tabuľka).

Ciele prierezových tém:

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie a prejavovanie emócií;
- uprednostňoval priateľské vzťahy v triede i mimo nej;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí, ich názory a prístupy k riešeniu problémov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom živote.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Výchova k manželstvu a rodičovstvu je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti medziľudských vzťahov;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Environmentálna výchova je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- osvojil základné pravidlá a zručnosti pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznať hlavné zmeny vo svojom okolí na základe pozorovania prírody;
- rozpoznať hlavné charakteristiky rôznych druhov životného prostredia;

- poznal a vyberal konkrétne možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu svojho životného prostredia;
- podieľal sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia;
- správal sa šetrne k prírodným zdrojom, uskomnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Mediálna výchova je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- osvojil zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov;
- nadobudol základy zručností potrebných na využívanie médií.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Multikultúrna výchova je prispieť k tomu, aby žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznával rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Regionálna výchova a ľudová kultúra je prispieť k tomu, aby žiak:

- rozširoval a rozvíjal svoje znalosti o historických, kultúrnych a prírodných hodnotách svojho regiónu;
- vytváral si pozitívny vzťah k svojmu bydlisku, obci, regiónu a krajine;
- rozvíjal svoju národnú a kultúrnu identitu.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Dopravná výchova – výchova k bezpečnosti v cestnej premávke je prispieť k tomu, aby žiak:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na vekuprimeranej úrovni; osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...);
- pochopil význam technického stavu a údržby vozidiel pre bezpečnú jazdu v cestnej premávke a prakticky zvládol základné úlohy údržby bicykla;
- uvedomil si význam technických podmienok dopravy a zariadení ovplyvňujúcich bezpečnosť cestnej premávky.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Ochrana života a zdravia je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- rozpoznať nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;

- osvojil si praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel vhodne zareagovať v prípade potreby poskytnutia prvej pomoci;
- osvojil si základné činnosti súvisiace s pohybom a pobytom v prírode;
- rozvíjal svoju telesnú zdatnosť a pohybovú výkonnosť v prírodných podmienkach.

Prierezová téma/ začlenenie do predmetu	Osobnostný a sociálny rozvoj	Environmentálna výchova	Mediálna výchova	Multikultúrna výchova	Dopravná výchova	Ochrana života a zdravia	Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Slovenský jazyk	✓	✓	✓	✓			✓	
Matematika		✓						
Prírodoveda		✓			✓	✓		✓
Prvouka		✓				✓	✓	✓
Hudobná výchova			✓				✓	
Výtvarná výchova		✓	✓				✓	
Telesná výchova	✓					✓	✓	✓
Informatická výchova			✓					
Anglický jazyk				✓				
Náboženská výchova/Etická výchova	✓			✓				✓
Vlastiveda		✓		✓	✓	✓	✓	✓
Pracovné vyučovanie						✓	✓	
KURZ		✓			✓			

Prierezový charakter má aj finančné vzdelávanie. Finančnú gramotnosť vyučujeme formou 2-dňového kurzu. Je súčasťou učebných osnov matematiky a informatickej výchovy.

Niektoré prierezové témy sú realizované formou kurzu.

Kurzy:

Environmentálna výchova – Deň Zeme, 22. apríl – 4 hodiny, súčasť Didaktických hier

Dopravná výchova – návšteva dopravného ihriska – 4 hodiny, súčasť Didaktických hier

Ochrana života a zdravia - Didaktické hry – 4 hodiny

Názov kurzu: Deň Zeme

Téma: Ochrana životného prostredia

Ciele:

- podieľa sa aktívne na zveľaďovaní životného prostredia školy a jej okolia,
- správne sa šetrne k prírodným zdrojom, uskromnil sa v spotrebe, ktorá zaťažuje životné prostredie.

Cieľová skupina:	1. – 9. ročník
Časový plán:	marec, 5 hodín
Materiálne zabezpečenie:	vrecia na odpad, papier, farby,
Čiastkové výstupy:	plagáty, zber odpadu, vysadenie školskej záhrady
Prezentácia a vyhodnotenie:	koordinátor environmentálnej výchovy

Názov kurzu: Dopravná výchova

Téma: Správanie sa na cestných komunikáciách

Ciele:

- pochopil funkcie dopravy ako riadeného systému vymedzeného všeobecne záväznými právnymi predpismi na vekuprímeranej úrovni,
- osvojil si zásady, nadobudol spôsobilosti a praktické zručnosti bezpečného pohybu v cestnej premávke (chôdza, jazda na bicykli...).

Cieľová skupina:	1. – 4. ročník
Časový plán:	jún, 2 hodiny
Materiálne zabezpečenie:	zabezpečuje dopravné ihrisko
Čiastkové výstupy:	--
Prezentácia a vyhodnotenie:	koordinátor environmentálnej výchovy

7.7 Začlenenie prierezových tém v 5. – 9. ročníku

Prierezové témy sú súčasťou učebného obsahu vyučovacích predmetov (viď prehľadná tabuľka).

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Osobnostný a sociálny rozvoj je prispieť k tomu, aby žiak:

- porozumel sebe a iným;
- optimálne usmerňoval vlastné správanie;
- osvojil si, využíval a ďalej rozvíjal zručnosti komunikácie a vzájomnej spolupráce;
- nadobudol základné prezentačné zručnosti osvojené na základe postupného spoznania svojich predpokladov a uplatňoval ich pri prezentácii seba a svojej práce;
- získal a uplatňoval základné sociálne zručnosti pre optimálne riešenie rôznych situácií;
- rešpektoval rôzne typy ľudí a ich názory a prístupy k riešeniu problémov.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Výchova k manželstvu a rodičovstvu je prispieť k tomu, aby žiak:

- osvojil základné poznatky o biologických, psychických a sociálnych zmenách, ktoré ovplyvňujú vývin jeho osobnosti v súčasnosti i v budúcnosti;
- získal základné predpoklady pre zodpovedné rozhodnutia v oblasti partnerských vzťahov, manželstva a rodičovstva;
  - osvojil zásady bezpečného správania a porozumel rizikám v oblasti sexuality;
- uprednostňoval základné princípy zdravého životného štýlu a nerizikového správania vo svojom (každodennom) živote.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Environmentálna výchova je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- rešpektoval základné pravidlá pre správanie sa v prírode s ohľadom na organizmy a ich životné prostredie;
- rozpoznal a vyhodnotil zmeny v prírode a vo svojom okolí;
- poznal možnosti smerujúce k ochrane a zlepšeniu životného prostredia, podieľal sa na aktivitách (školy) smerujúcich k ochrane a zlepšovaniu životného prostredia širšieho okolia (školy, obce...);
- získal informácie o zásahoch človeka do životného prostredia a vyhodnotil ich dôsledky v lokálnych a globálnych súvislostiach;
- rozlišoval technológie a výrobky šetrné k životnému prostrediu;
- šetrne sa správal k prírodným zdrojom;
- aktívne sa podieľal na eliminácii znečistenia životného prostredia.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Mediálna výchova je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- uvedomil význam a vplyv médií vo svojom živote a v spoločnosti;
- nadobudol základné technické zručnosti potrebné pre používanie médií a médiá využíval zmysluplne;
- pochopil a rozlíšil pozitíva a negatíva využívania, vplyvu médií a ich produktov;
- získal kritický odstup od mediálnych produktov a ich obsahov a rozpoznal mediálne spracovanú realitu;
- osvojil si zodpovedný prístup pri využívaní médií na komunikáciu a vytváranie vlastných mediálnych produktov.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Multikultúrna výchova je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- rešpektoval prirodzenú rozmanitosť spoločnosti;
- spoznal rozličné tradičné aj nové kultúry a subkultúry;
- akceptoval kultúrnu rozmanitosť ako spoločenskú realitu;
- uplatňoval svoje práva a rešpektoval práva iných ľudí;
- mal možnosť spoznať naše kultúrne dedičstvo a rozvíjal tak svoju kultúrnu identitu.

Cieľom uplatňovania prierezovej témy Ochrana života a zdravia je prispieť k tomu, aby (si) žiak:

- rozpoznal nebezpečné situácie ohrozujúce život a zdravie;
- osvojil praktické zručnosti v sebaochrane;
- pochopil dôležitosť poskytnutia pomoci iným v prípade ohrozenia zdravia a života;
- vedel poskytnúť predlekársku prvú pomoc;
- mal možnosť cieľavedome rozvíjať svoju telesnú zdatnosť a odolnosť organizmu na fyzickú a psychickú záťaž v náročných životných situáciách;
- orientoval sa pri pohybe a pobyte v prírode.

<i>Prierezová téma/ začlenenie</i>	Osobnostný a sociálny rozvoj	Environmentálna výchova	Mediálna výchova	Multikultúrna výchova	Ochrana života a zdravia	Výchova k manželstvu a rodičovstvu
Slovenský jazyk	✓	✓	✓	✓		
Anglický jazyk				✓		
Matematika		✓				
Biológia		✓			✓	✓
Geografia		✓		✓		
Fyzika		✓				
Chémia		✓				
Informatika			✓			
Dejepis				✓		
Výtvarná výchova		✓	✓			
Hudobná výchova				✓		
Telesná výchova	✓				✓	
Občianska náuka			✓	✓		
Náboženská výchova	✓			✓	✓	✓
Technika		✓			✓	
KURZ	✓	✓			✓	

Prierezový charakter má aj finančné vzdelávanie. Finančnú gramotnosť vyučujeme formou 2-dňového kurzu. Je súčasťou učebných osnov matematiky, informatiky a občianskej výchovy.

Kurzy:

Environmentálna výchova – Deň Zeme, 22. apríl – 4 hodiny, súčasť účelových cvičení

Osobnostný a sociálny rozvoj – prednášky, tvorivé besedy s pracovníkmi CPPPaP – 4 hodiny

Ochrana života a zdravia – kurz v rámci účelových cvičení

8 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorý systém hodnotenia kvality zameriame na 3 oblasti:

1. Hodnotenie žiakov
2. Hodnotenie pedagogických zamestnancov
3. Hodnotenie školy

8.1 Hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov práce žiakov

Cieľom **hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole** je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol danú problematiku, v čom má nedostatky, kde má rezervy a aké sú jeho pokroky. Súčasťou hodnotenia je tiež povzbudenie do ďalšej práce, návod, ako postupovať pri odstraňovaní nedostatkov.

Cieľom je zhodnotiť prepojenie vedomostí so zručnosťami a spôsobilosťami.

Pri hodnotení a klasifikácii výsledkov žiakov budeme vychádzať z metodického pokynu na hodnotenie žiakov základnej školy č. 22/2011.

Budeme dbať na to, aby sme prostredníctvom hodnotenia nerozdeľovali žiakov na úspešných a neúspešných. **Hodnotenie budeme robiť na základe presných kritérií, ktoré sú rozpracované v prílohe ŠkVP „Systém hodnotenia žiakov“.** Od školského roka 2015/2016 používame bodový systém hodnotenia.

8.2 Vnútorý systém kontroly a hodnotenia zamestnancov

Východiskom pre stanovenie kritérií hodnotenia pedagogických zamestnancov je kompetenčný profil učiteľa. Základom pre vypracovanie profilu sú hodnoty a poslanie školy a tiež profil absolventa. Kompetenčné profily tvoria prílohu Školského vzdelávacieho programu.

Kľúčové kompetencie učiteľa sa orientujú na dve oblasti:

Vyhodnotenie pracovného výkonu s kritériami na:

- na edukačný proces,
- žiak,
- postoje,
- iné úlohy.

Vyhodnotenie pracovného správania s kritériami na:

- správanie,
- normy,
- sebarozvoj.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zamerané na hodnotenie všetkých oblastí profilu učiteľa. Jednotlivé kompetencie sú definované cez činnosti, majú svoje indikátory, ukazovatele úrovne kompetencií. Hodnotenie pedagogických zamestnancov je zabezpečené individuálnymi hodnotiacimi rozhovormi. Okrem hodnotenia pedagogických zamestnancov je

v škole pravidelne vykonávaná kontrola kvality vyučovacieho procesu (podpora dosahovania vzdelávacích cieľov, podpora rozvoja kompetencií k učeniu a kompetencie k riešeniu problému, uplatňovanie nových foriem práce vo výchovno-vyučovacom procese, tvorivosť na vyučovaní) a vedenia pedagogickej dokumentácie (školskej aj triednej), ako aj kontrola kvality mimoškolskej činnosti a činnosti mimo vyučovania. Je vykonávaná nielen vedením školy, žiakmi, ale aj učiteľmi navzájom.

Zamestnávateľ vykonáva hodnotenie PZ jedenkrát ročne, najneskôr do konca školského roku, t.j. do 31.8. kalendárneho roka.

Hodnotenie pedagogických zamestnancov sa vykonáva nasledovne:

- riaditeľ školy hodnotí všetkých pedagogických a odborných zamestnancov
- riaditeľa školy a riaditeľa školského zariadenia hodnotí orgán, ktorý ho do funkcie vymenoval.

Zamestnávateľ hodnotí

a) výsledky pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:

- motivácia žiakov k učeniu,
- vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov,
- rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov, napr. vyššej úrovne poznávania žiakov, logického myslenia, kritického myslenia, analytického myslenia a tvorivosti - rozvíjanie personálnych zručností žiakov, napr. samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu,
- rozvíjanie sociálnych zručností žiakov, napr. spolupráca, empatia, komunikácia a spravodlivosť,
- prínos pre zamestnávateľa- propagácia a prezentácia zamestnávateľa na verejnosti,
- spolupráca s rodičmi, inými organizáciami,
- organizovanie mimoškolských aktivít.

b) kvalitu vykonávania pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:

- rešpektovanie daností a potenciálu žiaka, rozvíjanie silných stránok žiakovej osobnosti
- individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
- práca v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rezortnými predpismi,
- dodržiavanie a využívanie pracovného času,
- plnenie pracovných povinností súvisiacich s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve,
- dodržiavanie základných povinností zamestnanca stanovených právnymi predpismi,
- správne vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie.

c) náročnosť výkonu pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti:

- využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce,
- spolupráca na tvorbe školských vzdelávacích programov a školských výchovných programov,
- zapájanie sa do prípravy a realizácie rozvojových projektov školy alebo školského

- zaradenia,
- vykonávanie špecializovaných činností,
- vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v školskej integrácii,
- iniciovanie a podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií do výchovnovzdelávacieho procesu,
- zvládanie riešenia konfliktov a záťažových situácií.

d) mieru osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií PZ:

- rozpoznanie individuálnych výchovnovzdelávacích potrieb žiakov,
- stanovenie edukačných cieľov orientovaných na žiaka vo vzťahu k príslušnému obsahu vzdelávania,
- tvorba učebných materiálov, didaktických testov a učebných pomôcok,
- absolvovanie jednotlivých programov kontinuálneho vzdelávania podľa plánu kontinuálneho vzdelávania školy a školského zariadenia,
- uplatňovanie nových získaných vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti
- zvyšovanie svojho právneho vedomia.

U vedúcich PZ je možné hodnotiť aj:

- > kvalitu, náročnosť a rozsah riadiacej práce,
- > ovládanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v praxi s dôrazom na predpisy platné pre rezort školstva,
- > využívanie pridelených finančných prostriedkov a finančných prostriedkov získaných z iných zdrojov,
- > dodržiavanie školského vzdelávacieho programu, školského výchovného programu
- > manažérske zručnosti (starostlivosť o budovu, vybavenie školy, vytváranie podmienok pre zamestnancov).

O hodnotení vyhotoví zamestnávateľ písomný záznam. Záznam sa vyhotovuje v troch exemplároch, z ktorých jeden dostane zamestnanec, jeden hodnotiteľ a jeden sa založí do osobného spisu zamestnanca.

Jednotlivé kritériá zamestnávateľ hodnotí počtom bodov v rozpätí od 1 do 5 s pridelením nasledujúceho slovného hodnotenia k jednotlivému počtu bodov _

- a) 1 bod – nevyhovujúco,
- b) 2 body - čiastočne vyhovujúco,
- c) 3 body – štandardne,
- d) 4 body - veľmi dobre,
- e) 5 bod- mimoriadne dobre.

Celkový výsledok hodnotenia je závislý od celkového počtu získaných bodov zamestnancom v závislosti od počtu všetkých kritérií stanovených zamestnávateľom, pričom záver hodnotenia zamestnávateľ určí slovne nasledovným spôsobom:

- a) 0%-10% - nevyhovujúce výsledky,
- b) 11%-30% - čiastočne vyhovujúce výsledky,

- c) 31%-60% -štandardné výsledky,
- d) 61%-90% - veľmi dobré výsledky,
- e) 91%-100% - mimoriadne dobré výsledky.

8.3 Hodnotenie školy

Cieľom hodnotenia je, aby žiaci a ich rodičia získali dostatočné a hodnoverné informácie o tom, ako zvládajú požiadavky na nich kladené. A preto, aby aj verejnosť vedela, ako škola dosahuje ciele, ktoré sú na žiakov kladené v ŠVP.

Dôraz je kladený na dve veci:

- konštatovanie úrovne stavu,
- zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú.

Vlastné hodnotenie školy je zamerané na:

- ciele, ktoré si škola stanovila, najmä v koncepčnom zámere rozvoja školy a v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť a stupeň dôležitosti,
- posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú v Štátnom vzdelávacom programe,
- oblasti, v ktorých škola dosahuje dobré výsledky a oblasti, v ktorých škola dosahuje slabšie výsledky, včítane návrhov a opatrení.

Monitorujeme pravidelne:

- podmienky na vzdelanie,
- sociálnu klímu v triedach,
- zmeny v správaní žiakov,
- dodržiavanie ľudských práv,
- spokojnosť s vedením školy a učiteľmi,
- prostredie – klíma školy,
- priebeh vzdelávania – vyučovací proces- metódy a formy vyučovania,
- výsledky vzdelávania,
- riadenie školy,
- úroveň výsledkov práce školy.

Kritériom pre nás je:

- spokojnosť žiakov, rodičov, učiteľov,
- kvalita výsledkov.

Nástroje na zisťovanie úrovne stavu školy sú:

- dotazníky pre žiakov a rodičov - zisťovanie triednej klímy, zisťovanie prítomnosti sociálno-patologických,
- dotazníky pre absolventov školy,
- analýza úspešnosti žiakov na súťažiach, olympiádach,
- SWOT analýza.

9 Učebný plán

9.1 Učebný plán pre 1. – 4. ročník ZŠ s MŠ vo Voderadoch

Vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu pre PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – 1. stupeň základnej školy schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015, RÁMCOVÉHO UČEBNÉHO PLÁNU k štátnym vzdelávacím programom pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny a Dodatku č.11, ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona a vyhlášky o základnej škole a ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 18. 7. 2022 pod číslom 2022/10162:2-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie s účinnosťou od 1. septembra 2022.

Podľa tohto učebného plánu postupujú **v školskom roku 2023/2024 žiaci 1. - 4. ročníka**

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	1.		2.		3.		4.		Povinný počet hodín	Voliteľné hodiny	Spolu počet hodín
		iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP			
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	9	0	8	0	7	1	7	0	31	2	33
	Anglický jazyk	0	1	0	2	3	0	3	0	6	3	9
Príroda a spoločnosť	Prírodoveda	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	3
	Prvouka	1	0	2	0	0	0	0	0	3	0	3
	Vlastiveda	0	0	0	0	1	0	2	0	3	0	3
Človek a hodnoty	Náboženská výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0	4
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	16	3	19
	Informatika	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	2
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	0	0	1	0	1	0	2	0	2
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	2	0	2	0	1	0	1	0	6	0	6
	Hudobná výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0	4
Zdravie a pohyb	Telesná výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	8	0	8
		20	2	20	3	23	2	25	1	88	8	96
Hodiny spolu		22		23		25		26				

Poznámky k učebnému plánu pre 1. - 4. ročník:

1. Maximálny počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch nebol prekročený.
2. Ako prvý cudzí jazyk sa od 3. ročníka v súlade so ŠVP vyučuje anglický jazyk. Výber jazyka sa uskutočňuje na základe výberu z jazykov nemecký jazyk a anglický jazyk. Triedy sa delia na skupiny, v zmysle vyhlášky o základnej škole.
V 1. a 2. ročníku vyučujeme základy cudzieho jazyka v nepísanej hravej forme.
3. Organizačná forma vyučovania je vyučovacia hodina, ktorá trvá 45 minút. Vyučovanie informatiky sa realizuje v špeciálnej učebni. Vyučovanie telesnej výchovy sa realizuje v telocvični a na multifunkčnom ihrisku. Triedy sa delia na skupiny, v zmysle vyhlášky o základnej škole.
4. Voliteľné hodiny v 1. - 4. ročníku zvyšujú časovú dotáciu uvedených predmetov, čím sa mení kvalita výkonu k jeho posilneniu (zvýšeniu kvality).
5. Etická výchova sa vyučuje v skupine žiakov z 1. – 4. ročníka.

9.2 Učebný plán pre 5. – 9. ročník ZŠ s MŠ vo Voderadoch

Vychádza zo Štátneho vzdelávacieho programu pre NIŽŠIE STREDNÉ VZDELÁVANIE – 2. stupeň základnej školy schválený Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod číslom 2015-5129/1758:1-10A0 s platnosťou od 1. 9. 2015, RÁMCOVÉHO UČEBNÉHO PLÁNU k štátnym vzdelávacím programom pre ZŠ s vyučovacím jazykom slovenským, pre ZŠ s vyučovacím jazykom národnostnej menšiny a pre ZŠ s vyučovaním jazyka národnostnej menšiny a Dodatku č.11, ktorým sa mení a zosúladuje so znením školského zákona a vyhlášky o základnej škole a ktorý schválilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dňa 18. 7. 2022 pod číslom 2022/10162:2-A2140 ako súčasť Štátneho vzdelávacieho programu pre primárne a nižšie stredné vzdelávanie s účinnosťou od 1. septembra 2022.

Vzdelávacia oblasť	Vyučovací predmet	5.		6.		7.		8.		9.		Povinný počet hodín	Voliteľné hodiny	Spolu počet hodín
		iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP	iŠVP	IŠkVP			
Jazyk a komunikácia	Slovenský jazyk	5	1	5	1	4	1	5	0	5	1	24	4	28
	Anglický jazyk	3	1	3	1	3	0	3	0	3	0	15	2	17
	Nemecký jazyk ako druhý cudzí jazyk*	0	0	0	0	0	2	0	2	0	2	0	6	6
Človek a príroda	Fyzika	0	0	2	0	1	0	2	0	1	0	6	0	6
	Chémia	0	0	0	0	2	0	2	0	1	1	5	0	5
	Biológia	2	0	1	1	2	0	1	0	1	0	7	1	8
Človek a spoločnosť	Dejepis	1	0	1	0	1	0	1	0	2	0	6	0	6
	Geografia	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	6	1	7
	Občianska náuka	0	0	1	0	1	0	1	0	1	0	4	0	4
Človek a hodnoty	NBV/ETV	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5	0	5
Matematika a práca s informáciami	Matematika	4	1	4	1	4	1	4	1	5	1	21	5	26
	Informatika	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	4	0	4
Človek a svet práce	Pracovné vyučovanie	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
	Technika	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5	0	5
Umenie a kultúra	Výtvarná výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	5	0	5
	Hudobná výchova	1	0	1	0	1	0	1	0	0	0	4	0	4
Zdravie a pohyb	Telesná a športová výchova	2	0	2	0	2	0	2	0	2	0	10	0	10
		24	3	25	4	26	4	27	3	25	5	127	19	146
Hodiny spolu		27		29		30		30		30				

*7. ročník – rozširujúca biológia

Poznámky k učebnému plánu pre 5. - 9. ročník:

1. Maximálny počet vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch nebol prekročený.
2. Ako prvý cudzí jazyk sa vyučuje anglický jazyk. Ako druhý cudzí jazyk sa vyučuje nemecký jazyk od 7. ročníka. Nemecký jazyk sa vyučuje v 7. ročníku v tom prípade, ak sa na jeho vyučovanie prihlási minimálne 50 % žiakov triedy. V prípade, že sa neprihlási dostatok žiakov, namiesto nemeckého jazyka sa bude vyučovať iný, alternatívny predmet. V školskom roku 2023/2024 sa nemecký jazyk v 7. ročníku vyučuje v alternácii s roširujúcou biológiou.
3. Delenie sa uskutočňuje v zmysle vyhlášky MŠ SR č. 223/2022 Z. z. o základnej škole v znení neskorších predpisov
4. Organizačná forma vyučovania je vyučovacia hodina, ktorá trvá 45 minút. Vyučovanie anglického jazyka, informatiky, fyziky a chémie sa realizuje v špeciálnych učebniach. Vyučovanie telesnej výchovy sa realizuje v telocvični a na multifunkčnom ihrisku.
5. Voliteľné hodiny v 5. – 9. ročníku zvyšujú časovú dotáciu uvedených predmetov, čím sa mení kvalita výkonu k jeho posilneniu (zvýšeniu kvality).
6. 2 voliteľné hodiny v 7. ročníku sú využité na druhý cudzí jazyk – nemecký jazyk/rozširujúca biológia.
7. Etická výchova sa vyučuje v skupine žiakov z 5. – 9. ročníka.

10 Osobitosti výchovy a vzdelávania žiakov so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami v súlade s princípmi inkluzívneho vzdelávania

Zohľadňovanie individuálnych potrieb žiaka sa realizuje s cieľom zabezpečiť rovnocenný prístup k vzdelávaniu, primeraný rozvoj jeho schopností a osobností a s cieľom dosiahnuť primeraný stupeň vzdelania a jeho primerané začlenenie do spoločnosti.

Na podporu výchovy a vzdelávania žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami škola zabezpečí najmä:

- a) včasnú pedagogickú diagnostiku** a v nadväznosti na jej závery v spolupráci s príslušným zariadením poradenstva a prevencie odbornú diagnostiku (špeciálnopedagogickú, liečbno-pedagogickú, sociálno-pedagogickú, logopedickú, psychologickú, medicínsku) diagnostiku, vzdelávanie podľa individuálneho vzdelávacieho programu (ak je potrebné), individuálnu a skupinovú prácu, používanie špeciálnych metód a foriem vyučovania, úpravu vzdelávacích cieľov a obsahu, uplatňovanie rozličných foriem hodnotenia, aplikáciu špecifických a alternatívnych foriem komunikácie, prípadne iných jazykov a prostriedkov komunikácie, spoluprácu s rodičmi a ďalšie, v závislosti od individuálnej potreby konkrétneho žiaka;
- b) materiálne vybavenie**, ktoré zahŕňa špeciálne edukačné publikácie, špeciálne vyučovacie pomôcky, kompenzačné pomôcky, prístroje, digitálne technológie, úpravu prostredia, prípadne špeciálne miestnosti a učebne;
- c) odborný prístup pedagogických a odborných zamestnancov**, školského podporného tímu a zariadení poradenstva a prevencie, podporu pedagogického asistenta;
- d) akceptujúce školské prostredie a programy v triedach a školách**, ktoré sú zamerané na formovanie pozitívnych postojov k ľuďom s odlišnosťou a znevýhodnením;
- e) odbornú prípravu pedagogických a odborných zamestnancov**;
- f) finančné zdroje na zabezpečenie špeciálnych materiálnych, odborných a personálnych podmienok**. Tieto podporné opatrenia je škola povinná zabezpečiť, okrem prípadov, ak to vzhľadom na jej podmienky preukázateľne nie je možné.

10.1 Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením

Výchova a vzdelávanie žiakov so zdravotným znevýhodnením sa uskutočňuje na našej škole:

- v triedach spolu s ostatnými žiakmi školy, ak je to potrebné, podľa individuálneho vzdelávacieho programu. Vo všetkých organizačných formách vzdelávania vytvárame žiakom so zdravotným znevýhodnením špecifické podmienky pre ich úspešné vzdelávanie a saturovanie ich špeciálnych výchovno-vzdelávacích potrieb, najmä:
  - zaradenie do školského vzdelávacieho programu špecifické predmety podľa odporúčania školského zariadenia výchovného poradenstva a prevencie;
  - podľa druhu zdravotného znevýhodnenia a individuálnej potreby uplatňujeme alternatívne formy komunikácie
  - umožňujeme rozdelenie triedy na 2 skupiny v prípade integrácie žiakov s poruchami správania a vývinovými poruchami učenia,

- dávame možnosť učiteľovi flexibilne prispôbiť rozsah a štruktúru vyučovacej hodiny zohľadňujúc momentálny psychický stav, správanie a potreby žiakov, ktoré sú dôsledkom ich zdravotného znevýhodnenia;
- vypracúvame individuálny vzdelávací program v prípade, že žiak nemôže vzhľadom na svoje zdravotné znevýhodnenie plniť požiadavky príslušného vzdelávacieho programu v špeciálnej škole alebo špeciálnej triede.

Základné podmienky vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením v bežných triedach (integrované vzdelávanie):

- zabezpečujeme odborné personálne, materiálne, priestorové a organizačné podmienky zodpovedajúce individuálnym potrebám žiaka so zdravotným znevýhodnením a tiež systematickú spoluprácu školy so školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie,
- vypracúvame individuálny vzdelávací program pre integrovaného žiaka, za ktorý zodpovedá triedny učiteľ v spolupráci s vyučujúcim daného predmetu, školským špeciálnym pedagógom a školským zariadením výchovného poradenstva a prevencie;
- využívame disponibilné hodiny na zavedenie špecifických predmetov, príp. na individuálne alebo skupinové vyučovanie v predmetoch, v ktorých sa žiaci vzdelávajú podľa individuálneho vzdelávacieho programu;
- vyučujeme za pomoci školského špeciálneho pedagóga žiakov so zdravotným znevýhodnením individuálne alebo v skupinkách na vyučovaní alebo mimo triedy, pričom obsah, formy a postup vyučovania sa konzultuje s príslušným učiteľom;
- zabezpečujeme v rámci vyučovania možnosť individuálnej práce s vybranými žiakmi prostredníctvom, školského psychológa s cieľom systematickej, intenzívnej korekcie, terapie alebo reedukácie postihnutia, narušenia.

Kompletný obsah a špecifiká vzdelávania žiakov so zdravotným znevýhodnením sa nachádzajú v nasledujúcich vzdelávacích programoch:

- Vzdelávací program pre žiakov so sluchovým postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov so zrakovým postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov s telesným postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov s narušenou komunikačnou schopnosťou;
- Vzdelávací program pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami;
- Vzdelávací program pre žiakov chorých a zdravotne oslabených;
- Vzdelávací program pre žiakov hluchoslepých;
- Vzdelávací program pre žiakov s vývinovými poruchami učenia;
- Vzdelávací program pre žiakov s poruchami aktivity a pozornosti;
- Vzdelávací program pre žiakov s viacnásobným postihnutím;
- Vzdelávací program pre žiakov s poruchami správania;
- Vzdelávací program pre žiakov s mentálnym postihnutím.

10.2 Výchova a vzdelávanie žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia

Sociálne znevýhodnené (znevýhodňujúce) prostredie (ďalej aj „SZP“) definujeme ako „prostredie, ktoré vzhľadom na sociálne (jazykové, kultúrne) podmienky neposkytuje dostatok primeraných podnetov pre kognitívny rozvoj dieťaťa a nepodporuje jeho efektívnu socializáciu

a osobnostný rozvoj“. Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov zo SZP je znížiť alebo odstrániť potenciálne hendikepy, ktoré vyplývajú z tohto znevýhodnenia tak, aby sa vytvorili podmienky pre efektívne vzdelávanie a zabezpečil sa ich rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelaniu.

Možnosti kompenzácie znevýhodňujúceho prostredia v škole:

- prispôsobenie metód a postupov pri vzdelávaní tak, aby sa eliminovali a kompenzovali obmedzenia žiaka spôsobené znevýhodňujúcim prostredím, využívanie individuálneho prístupu;
- včasné riešenie vzdelávacích problémov, využívanie pomoci asistenta učiteľa a iné dostupné možnosti pomoci odborníkov;
- motivovanie a vytváranie podmienok pre žiakov zo SZP a ich rodičov pre pravidelnú dochádzku na vyučovanie;
- príprava aktivít, v ktorých môžu žiaci prejsť a uplatniť svoje schopnosti;
- nižší počet žiakov triede.

Vzdelávanie žiakov zo SZP je možné uskutočňovať v bežných triedach (spoločne s ostatnými žiakmi triedy). V prípade potreby škola môže využiť individuálny vzdelávací program pre konkrétneho žiaka (vypracovaný na jeden, viacero alebo aj všetky predmety). Tento program vypracúva triedny učiteľ v spolupráci so špeciálnym pedagógom,

10.3 Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním

Cieľom výchovy a vzdelávania žiakov s nadaním je dosiahnuť optimálny rozvoj ich nadania a pripraviť ich na tvorivé využitie tohto nadania v prospech spoločnosti. Okrem rozvoja výkonových charakteristík nadania je potrebné venovať rovnakú pozornosť aj osobnostnému rozvoju nadaných žiakov, najmä v oblasti ich emocionality a sociálnych vzťahov.

Výchova a vzdelávanie žiakov s nadaním sa uskutočňuje v našej škole v triedach základných škôl s ostatnými žiakmi školy (školská integrácia).

Žiaci tried podľa ods. 3 písm. a) a b) môžu časť vyučovania absolvovať mimo týchto tried spolu s ostatnými žiakmi školy. Žiaci s nadaním vzdelávaní v triedach podľa ods. 3 písm. d) postupujú podľa individuálneho výchovno-vzdelávacieho programu. Pre nadaného žiaka, ktorý je vzdelávaný v bežnej triede základnej školy (integrované vzdelávanie) treba vypracovať individuálny vzdelávací program. Ak je v triede integrovaná skupina nadaných žiakov s rovnakým druhom nadania, môžu byť individuálne vzdelávacie programy všetkých týchto žiakov rovnaké.

Podmienkou zaradenia žiaka do športovej školy alebo triedy je úspešné absolvovanie talentových skúšok, nie vyjadrenie zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Žiak bez tohto vyjadrenia nie je pokladaný za žiaka so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami.

Triedy s rozšíreným vyučovaním niektorých predmetov možno zriaďovať aj pre tých nadaných žiakov, ktorí neboli diagnostikovaní ako žiaci so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, ale vybraní na základe kritérií určených riaditeľom školy. Za triedy pre žiakov s nadaním sú pokladané iba tie triedy, ktorých žiaci boli ako nadaní diagnostikovaní centrom pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie. Vo všetkých organizačných formách vzdelávania postupujú nadaní žiaci, ktorí majú okrem nadania špeciálne výchovno-vzdelávacie

potreby vyplývajúce zo zdravotného znevýhodnenia alebo sociálne znevýhodneného prostredia, podľa individuálneho vzdelávacieho programu, ktorý má okrem rozvoja nadania zabezpečiť aj kompenzáciu obmedzení žiaka. Pri jeho príprave spolupracuje triedny učiteľ s príslušným odborným zamestnancom zariadenia výchovného poradenstva a prevencie. Ak je nadaný žiak súčasne žiakom so zdravotným znevýhodnením, môže byť do jeho vzdelávania zapojený aj asistent učiteľa.

Vo všetkých organizačných formách vzdelávania je potrebné vytvárať žiakom s nadaním špecifické podmienky pre úspešné rozvíjanie ich nadania a optimalizáciu vývinu ich osobnosti, najmä:

- špecifikovať v školskom vzdelávacom programe, resp. v individuálnom vzdelávacom programe ciele vzdelávania s ohľadom na druh a stupeň rozvíjaného nadania a na potrebu všestranného osobnostného rozvoja nadaných žiakov;
- zabezpečiť vzdelávanie nadaných žiakov materiálne, metodicky i personálne;
- spolupracovať so psychológom, v prípade umelecky nadaných žiakov s odborným pedagógom konkrétnej umeleckej disciplíny a športovo nadaných žiakov so športovým trénerom;
- akceptovať nadaných žiakov a rešpektovať špecifiká ich osobností a správania;
- dbať na všestranný rozvoj osobnosti nadaných žiakov, a to v oblasti pohybovej, kognitívnej, motivačnej, vôľovej, emocionálnej, sociálnej i v oblasti manuálnych zručností;
- zamestnávať žiakov zmysluplne, zadávať im stimulujúce úlohy a využívať pedagogické postupy zamerané na rozvoj samostatnosti a tvorivosti žiakov, napr. projektové vyučovanie;
- umožniť žiakom vzdelávanie pod vedením tútora alebo vzdelávanie v konkrétnom predmete pod vedením učiteľa školy vyššieho stupňa;
  - akceptovať vlastné postupy žiakov, ktoré vedú k žiaducim výsledkom, aj keď sa líšia od bežne používaných;
- viesť žiakov k realistickému hodnoteniu vlastných schopností i výsledkov svojej práce;
- viesť žiakov k vzájomnej spolupráci.

